CONTROLUL VAMAL AL MĂRFURILOR ŞI MIJLOACELOR DE TRANSPORT

Teodor CÂRNAȚ,
doctor habilitat, profesor universitar (USM)
Octavian CIOBANU,
magistru în drept (USM)

Controlul fizic al mărfurilor, obiectelor şi al altor valori trecute peste frontiera vamală a Republicii Moldova este un act administrativ, ce constă în controlul de facto al mărfurilor şi mijloacelor de transport trecute peste frontiera vamală în scopul constatării legalităţii trecerii, corespunderii cu datele din declaraţia vamală şi documentele de însoţire a mărfii, în scopul depistării încălcărilor, a mărfurilor ce sunt interzise de a fi introduse/scoase în/de pe teritoriul Republicii Moldova, determinarea caracteristicilor de bază ale mărfurilor respective (codul tarifar, originea, cantitatea, valoarea etc.).

Astăzi, când din ce în ce mai mult se discută despre aplicarea cât mai restrânsă a controlului fizic al mărfurilor şi mijloacelor de transport şi aplicarea unor forme de control mai simplificate ca controlul vamal selectiv şi controlul ulterior, controlul fizic totuşi îşi păstrează importanţa sa în ce priveşte controlul cantităţii mărfii, depistării cazurilor de contrabandă, asigurarea respectării legislaţiei la trecerea mărfurilor şi mijloacelor de transport peste frontiera vamală.

Cuvinte-cheie: controlul fizic al mărfurilor; controlul ulterior; control de bază; control repetat; control direcționat.

***

Physical control of goods, objects and other valuables crossing the customs border of the Republic of Moldova is an administrative act, which consists in de facto control of goods and means of transport crossing the customs border in order to ascertain legality, compliance with customs declaration data and documents accompanying the goods, in order to detect violations of the goods that are prohibited from being placed / removed to / from the Republic of Moldova, and to determine the basic characteristics of those goods (tariff code, origin, quantity, value, etc.).

Today, when more and more the application as restricted physical control of goods and means of transport is discussed and application of simplified forms of control as selective customs and subsequent control, physical control, however, retains its importance in what concerns the controlling of the amount of goods, detection of smuggling cases, enforcement in goods and means of transport crossing the customs border.

Keywords: physical inspection of goods; subsequent control; basic control; repeated control; directional control.

În condițiile prezenței unor limite de timp la efectuarea controlului fizic, pe de o parte, și intensificarea componentei intelectuale și criminale a mecanismului de eschivare de la achitarea plăților vamale și a altor încălcări ale legislației vamale, pe de altă parte, apare problema creării unui sistem eficient de desfășurare a controlului fizic al mărfurilor și mijloacelor de transport.

Una din formele controlului vamal prevăzute în art. 185 Cod vamal al Republicii Moldova este controlul vamal care include controlul mărfurilor și mijloacelor de transport și controlul corporal ca o formă excepțională de control vamal [1]. În limitele acestei cercetări, este necesar de a determina scopurile controlului fizic care ar putea fi:

– corespunderea datelor mărfurilor controlate cu cele indicate în declarația vamală;

– corespunderea datelor mărfurilor controlate cu informațiile indicate în alte documente prezentate odată cu declarația vamală;

– corespunderea mărfurilor trecute peste frontiera vamală cu normele legale;

– identificarea obiectelor tăinuite de controlul vamal sau trecute fără documentele corespunzătoare, cât și a obiectelor care constituie contrabandă.

Aceste scopuri sunt îndreptate, în primul rând, la rezolvarea principalelor sarcini ale controlului fizic, cum ar fi:

– stabilirea legalității trecerii mărfurilor și mijloacelor de transport peste frontiera vamală;

– depistarea obiectelor interzise la trecere și preîntâmpinarea trecerii lor ilegale;

– identificarea mărfurilor și mijloacelor de transport trecute peste frontiera vamală fără documente;

– determinarea denumirii mărfurilor, caracteristicilor lor calitative și cantitative, a prețului [13, p. 11].

Conform Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, controlul vamal fizic se efectuează după cum urmează:

– mărfurile transportate în vrac se controlează prin observare sau prin sondare pe mijloacele de transport pe care se află, pe rampe sau cheiuri ori pe platformele din terminalele de manipulare a containerelor;

– mărfurile ambalate în colete se controlează prin sondaj pe mijloacele de transport pe care se află. În cazul în care nu există condiţii de control pe mijlocul de transport, organele vamale sunt în drept să solicite descărcarea mărfurilor;

– mărfurile ambalate în colete care se află în magazii, pe rampe sau cheiuri ori pe platformele din terminale de manipulare a containerelor se controlează prin sondaj pe fiecare partidă de marfă;

– mărfurile transportate prin conducte, precum şi curentul electric se controlează din punctul de vedere al cantităţii, prin citirea contoarelor instalate [3].

În legislația Comunitară întâlnim următoarele pre-

vederi: „Controalele vamale, altele decât verificările prin sondaj, se bazează în principal pe analiza de risc, efectuată prin utilizarea tehnicilor de prelucrare electronică a datelor, cu scopul de a identifica şi a evalua riscurile şi de a elabora contramăsurile necesare" [5].

Pentru o înțelegere mai profundă a controlului fizic ca formă a controlului vamal, este necesar a examina tipurile și metodele de efectuare. În legătură cu aceasta, controlul fizic poate fi clasificat după următoarele criterii:

În funcție de aspectele efectuării, controlul fizic poate fi:

– de bază – controlul fizic obișnuit;

– repetat – cu scopul de a verifica rezultatele controlului de bază;

– direcționat – cu scopul de a verifica informațiile privind trecerea mărfurilor și mijloacelor de transport și a depistării încălcărilor privind restricțiile și prohibițiile, cât și cu scopul de a evidenția faptele tăinuirii de controlul vamal;

– de identificare – este efectuat în ordine simplificată, fără o verificare detaliată a conținutului, cu scopul de a stabili corespunderea de facto a mărfurilor cu descrierea și cantitatea lor indicate în declarația vamală în detaliu, cât și a determinării țării de origine a mărfii [17, p. 158].

În funcție de nivelul controlului fizic, se disting:

– controlul prin numărarea locurilor mărfare și cântărirea lor;

– controlul prin deschiderea selectivă a locurilor mărfare;

– controlul prin deschiderea tuturor locurilor mărfare;

– controlul prin numărarea cantității mărfurilor și a locurilor mărfare [16, p. 92].

În funcție de nivelul obligativității efectuării controlului fizic, acesta poate fi:

– obligatoriu (de exemplu, mărfurile supuse accizului, mărfurile pentru care se percepe taxa vamală; mărfurile ce cad sub categoria mărfurilor supuse măsurilor netarifare (licenţierea şi cotarea), în privinţa cărora există informaţie operativă, că sunt trecute peste frontiera vamală cu încălcarea legislaţiei [14, p. 136]);

– selectiv – necesitatea efectuării căruia este determinată de către colaboratorii vamali.

În funcție de tipul mijlocului de transport:

– controlul mijloacelor de transport auto;

– controlul transportului feroviar;

– controlul navelor aeriene;

– controlul navelor maritime și fluviale [15, p. 452].

După obiect controlul vamal poate fi:

– controlul mărfurilor ușor alterabile;

– controlul mărfurilor supuse accizelor;

– controlul mărfurilor supradimensionate;

– controlul bagajelor pasagerilor;

– controlul substanțelor fisionabile și radioactive;

– controlul corporal;

– și altele.

În dependență de procedura controlului nemijlocit al conținutului, avem:

– controlul fizic – se aplică metoda organoleptică, adică cu ajutorul simțurilor umane: văzului, auzului, mirosului, simțului (atingerii), cât și cu ajutorul unor dispozitive simple de măsurare: ruletă, cântar, riglă liniară;

– controlul fizic cu aplicarea mijloacelor tehnice.

La metodele controlului fizic pot fi atribuite mijloace concrete aplicate la îndeplinirea funcțiilor de control. Respectiv, în procesul controlului fizic sunt aplicate două metode de bază: numărarea cantității mărfurilor trecute și identificarea mărfii. Conform art. 202^{11} Cod vamal al Republicii Moldova, la efectuarea controlului vamal, organul vamal este în drept să preleve probe şi mostre de mărfuri pentru a fi supuse cercetării (expertizei) [1]. Prelevarea probelor şi mostrelor de mărfuri se efectuează de către colaboratorii vamali. Probele şi mostrele de mărfuri vor fi prelevate în cantităţi ce nu depăşesc necesarul pentru cercetare sau expertiză, inclusiv pentru o eventuală contraexpertiză.

Controlul fizic al mărfurilor, obiectelor şi altor valori trecute peste frontiera vamală a Republicii Moldova este un act administrativ, ce constă în controlul de facto al mărfurilor şi mijloacelor de transport trecute peste frontiera vamală în scopul constatării legalităţii trecerii, corespunderii cu datele din declaraţia vamală şi documentele de însoţire a mărfii, în scopul depistării încălcărilor, a mărfurilor ce sunt interzise de a fi introduse – scoase în/de pe teritoriul Republicii Moldova, determinarea caracteristicilor de bază ale mărfurilor respective (codul tarifar, originea, cantitatea, valoarea etc.).

Efectuarea controlului fizic al mărfurilor şi mijloacelor de transport se poate realiza în următoarele forme:

– identificarea mărfurilor şi mijloacelor de transport, precum şi a teritoriilor, spaţiilor unde se desfăşoară activităţi aflate sub supraveghere vamală. Identificarea se efectuează prin aplicarea de plombe, sigilii, ştampile, marcaje, numere de identificare, prin prelevarea de probe şi mostre, prin descrierea mărfurilor şi mijloacelor de transport, prin desenarea locului, fotografierea, utilizarea documentelor de însoţire a mărfurilor şi a altor acte. Mijloacele de identificare aplicate pot fi modificate sau nimicite numai de organele vamale, sau la permisiunea acestora, cu excepţia când există situaţia reală de nimicire, pierdere, deteriorare a mărfurilor, mijloacele de identificare se pot nimici şi de posesorul mărfurilor date, cu anunţarea imediată a organelor vamale;

– controlul cu numărarea locurilor mărfare;

– controlul fizic nemijlocit al mărfurilor, fie parţial, selectiv sau total;

– controlul fizic al mărfurilor cu efectuarea anumi-

tor măsurări, prelevarea probelor şi mostrelor, efectuarea expertizei;

– controlul fizic îndreptat la depistarea ascunzişurilor, obiectelor tăinuite de controlul vamal [14, p. 136].

Pentru efectuarea tuturor acţiunilor date, pot fi folosite mijloacele tehnice de control. Codul vamal al Republicii Moldova expres prevede că: „la efectuarea controlului vamal, pot fi aplicate mijloace tehnice de control, care nu prezintă nici un pericol pentru sănătatea şi viaţa oamenilor, animalelor şi plantelor şi care nu cauzează prejudicii mărfurilor şi mijloacelor de transport" [1].

Practica, de obicei, demonstrează că în ultimii ani ascunzişuri şi locuri de tăinuire a obiectelor pot să se afle în toate tipurile de obiecte supuse controlului vamal: trimiteri poştale internaţionale, bagajul de mână, bagajul neînsoţit, elementele structurale ale mijlocului de transport, salonul pasagerilor avioanelor, navelor şi al vagoanelor de tren, în încăperile de serviciu ale acestora, cât şi în containerele, vagoanele, bunchere şi platforme încărcate cu marfă obişnuită şi în vrac [12, p. 21].

Astăzi, când din ce în ce mai mult se discută despre aplicarea cât mai restrânsă a controlului fizic al mărfurilor şi mijloacelor de transport şi aplicarea unor forme de control mai simplificate ca controlul vamal selectiv şi controlul postvămuire, controlul fizic totuşi îşi păstrează importanţa sa în ce priveşte controlul cantităţii mărfii, depistării cazurilor de contrabandă, asigurarea respectării legislaţiei la trecerea mărfurilor şi mijloacelor de transport peste frontiera vamală. Controlul fizic este mai puţin efectiv în cazul stabilirii valorii în vamă, clasificării tarifare, originea mărfurilor şi stabilirea preferinţelor care depind mult de condiţiile de vânzare, prezenţa documentelor necesare (controlul documentar). Din aceste considerente, forma de control respectivă trebuie să fie aplicată cu prioritate la mărfurile cu risc sporit, adică atunci când sunt destule temeiuri de a considera că încălcările presupuse vor fi descoperite cu aplicarea formei de control date [11, p. 88].

Analizând cele expuse *supra*, este important să determinăm controlul fizic al mărfurilor şi mijloacelor de transport ca un act administrativ ce constă în primirea unei aprecieri reciproce a corespunderii mărfii controlate acelor caracteristici care au fost indicate în declaraţia vamală. Aceasta se face pe calea comparării caracteristicilor fizice calitative şi cantitative, în scopul stabilirii legalităţii trecerii peste frontiera vamală a mărfii, preîntâmpinarea obiectelor interzise şi elucidarea unor treceri ilegale.

La efectuarea controlului fizic, organul vamal acţionează potrivit principiului selectivităţii. La alegerea acestei forme de control vamal este folosit sistemul analizei riscurilor. Astfel, asupra hotărârii organului vamal privind necesitatea desfăşurării controlului fizic pot influenţa următoarele circumstanţe:

– mărfurile trecute peste frontiera vamală sunt supuse accizului sau cad sub măsurile de reglementare netarifară;

– mărfurile sunt transportate de un agent economic care anterior a săvârşit o încălcare a legislaţiei vamale;

– mărfurile sunt trecute cu un mijloc de transport ce aparţine persoanei fizice.

În conformitate cu principiul selectivităţii controlului fizic, sunt supuse doar o parte a mărfurilor indicate în declaraţia vamală ca mărfuri cu o singură denumire.

La efectuarea acestei forme de control, colaboratorii vamali sunt în drept:

– să ceară de la persoanele controlate să prezinte mărfurile şi mijloacele de transport pentru efectuarea controlului;

– să efectueze interogarea verbală a persoanelor;

– să atragă specialişti din alte organe de drept sau de control, organizaţii cât şi experţi pentru acordarea ajutorului în efectuarea controlului.

Obligaţiile colaboratorilor organelor vamale la efectuarea controlului fizic sunt:

– efectuarea controlului în termenul stabilit;

– includerea în actul controlului a informaţiilor depistate ca rezultat al controlului cât şi al explicaţiilor persoanelor prezente la control;

– luarea de probe şi mostre a mărfurilor să se efectueze numai în prezenţa persoanelor care transportă mărfurile şi mijloacele de transport, altor persoane care deţin competenţe în legătură cu mărfurile şi mijloacele de transport şi reprezentanţii acestora, iar în caz de lipsă a lor, în prezenţa persoanelor fizice care nu sunt cointeresate de rezultatele cercetării;

– nepricinuirea daunei nelegitime mărfurilor şi mijloacelor de transport;

– asigurarea respectării şi protecţia drepturilor şi intereselor legitime ale persoanelor care trec mărfuri şi mijloace de transport şi ale persoanelor care asistă la control;

– înmânarea unui act a controlului persoanei care trece mărfuri şi mijloace de transport sau altor persoane care au competenţe în privinţa mărfurilor şi mijloacelor de transport sau reprezentanţilor lor;

– să nu divulge secretul de stat, secretul comercial sau altă informaţie protejată de lege care i-a fost cunoscută în procesul efectuării controlului vamal.

Persoanele care trec mărfuri şi mijloace de transport, declarantul, alte persoane care dispun de competenţe în privinţa mărfurilor şi mijloacelor de transport, precum şi reprezentanţii acestora sunt în drept:

– să asiste din propria iniţiativă în procesul controlului;

– să dea explicaţii în legătură cu mărfurile şi mijloacele de transport, cereri care se atribuie la control;

– să preleveze, cu acordul şi sub supravegherea colaboratorului vamal, probe şi mostre;

– să primească o copie a actului controlului;

– să ceară includerea explicaţiilor lor în actul controlului vamal;

– să ceară de la colaboratorii organului vamal res-

pectarea şi protecţia drepturilor şi intereselor legale la efectuarea controlului.

În continuare, vom analiza succint controlul fizic al mărfurilor, obiectelor şi altor valori, în dependenţă de modul de transportare al acestora.

La ***transportarea mărfurilor pe cale auto***, controlul fizic şi documentar al acestora, precum şi al unităţilor de transport, se efectuează la birourile vamale de frontieră, tot aici are loc şi perfectarea actelor vamale. Regula dată se aplică întotdeauna pentru mărfurile deplasate peste frontiera vamală de persoanele fizice, iar pentru persoanele juridice şi pentru mărfurile destinate activităţii comerciale sau de producţie, poate fi la vama de frontieră în dependenţă de caracterul mărfii date (de exemplu: marfa este supusă accizului), sau în dependenţă de situaţia creată (există indici direcţi la faptul că marfa dată este trecută peste frontiera vamală cu încălcarea legislaţiei), în restul cazurilor, controlul vamal este efectuat la vama internă.

Intrarea mijlocului de transport în zona de control vamal se efectuează cu permisiunea Poliţiei de Frontieră şi Serviciului Vamal. Mijloacele de transport auto care trec frontiera vamală trebuie să oprească în locurile stabilite de organul vamal. Dacă mijlocul de transport nu respectă această cerinţă, organul vamal în baza prevederilor art. 196 pct. 2) al Codului vamal al Republicii Moldova este în drept să-l oprească forţat [1]. Durata staţionării mijlocului de transport este stabilită de organul vamal, în dependenţă de timpul necesar vămuirii şi efectuării controlului vamal [7, p. 45].

În cazul în care controlul vamal se efectuează la o vamă internă, marfa scoasă în regim de export, de obicei, nu se mai supune controlului fizic la frontieră. Aici se verifică numai integritatea sigiliilor vamale aplicate de vama internă. Vor fi totuşi supuse unui nou control de frontieră mărfurile destinate exportului, în cazul în care mijlocul de transport sau coletele sosesc la destinaţie fără sigilii, cu sigilii violate sau aplicate incorect, ca şi atunci când sigiliile aplicate nu corespund celor menţionate în documentele de însoţire. Deci, la vama de frontieră se face control vamal, ori de câte ori există indicii că în mijlocul de transport au fost introduse alte bunuri decât cele menţionate în documentele de însoţire a mărfii.

Autoritatea vamală poate dispune efectuarea controlului fizic la unul din birourile vamale interne, atunci când nu sunt condiţii de efectuare a controlului dat la intrare în ţară a autovehiculelor [6, p. 88].

Regula generală este că organele vamale efectuează mai întâi un control exterior şi numai în anumite situaţii se efectuează şi un control interior al autovehiculului şi al mărfurilor. Astfel, la transportul mărfurilor pe cale rutieră, organele vamale controlează exteriorul autovehiculului, cabina acestuia şi după caz aparatul frigorific.

Controlul interior este efectuat după ce marfa a fost descărcată, în cazul persoanelor fizice (pasagerilor, călătorilor), după ce călătorul a eliberat autoturismul sau autocarul de toate bagajele. Tot aici se controlează locul roţii de rezervă şi grosimea spătarului care desparte portbagajul de interiorul maşinii. În interiorul mijlocului de transport se acordă atenţie la canapele, grosimea duşumelei, stâlpii şi pragurile acestuia. De asemenea, trebuie verificate cu atenţie portierele, scaunele, torpedoul, botul autoturismului, locul aparatului de radio etc.

La autocare se pot ascunde mărfuri şi obiecte în pereţii laterali, în rezervoarele false, butelii de aer etc.

Totodată, mărfurile transportate conform sistemului TIR în compartimentele de încărcare sigilate ale autovehiculelor rutiere sau containerelor nu vor fi, ca regulă generală, verificate de birourile vamale de trecere, ceea ce constituie unul din principalele avantaje ale sistemului TIR pentru transportator [8, p. 308].

Întotdeauna la mijloacele de transport rutier fără încărcătură se efectuează şi controlul interior al compartimentului pentru mărfuri. Mijloacele de transport de mărfuri fără încărcătură şi cele de transport de pasageri sunt supuse controlului fizic la momentul trecerii frontierei vamale.

Controlul vamal al mărfurilor transportate pe calea ferată. Organele căii ferate sunt obligate să depună la organul vamal de frontieră actul de transmitere în felul următor:

– după intrarea în ţară a garniturii de trenuri în termenul prevăzut de procesul de prelucrare a trenurilor sosite din străinătate;

– la ieşirea din ţară înainte de plecarea garniturii de tren în termenul prevăzut prin procesul tehnologic de prelucrare a trenurilor pentru trecerea frontierei de stat [9, p. 177].

În actul de transmitere se vor mai menţiona, cu ocazia ieşirii din ţară, cantitatea mărfurilor şi denumirea lor, numărul documentului vamal şi organul vamal emitent. La transportul mărfurilor pe calea ferată, organele vamale în prezenţa reprezentanţilor căii ferate, controlează:

– existenţa vagoanelor înscrise în actul de transmitere a garniturii de tren;

– existenţa vagoanelor acoperite care conţin mărfuri prin verificarea integrităţii sigiliilor, acoperişului, pereţilor, platformelor;

– interiorul şi exteriorul vagoanelor descoperite care conţin mărfuri;

– interiorul şi exteriorul anexelor tehnice ale locomotivelor şi cabina mecanicului [10, p. 238].

În vagoane se controlează panoul electric, tabloul de siguranţă, podul vagonului, banchetele, locul difuzoarelor, sub oglinzi, sub paturi etc.

Vagoanele cu sigilii lipsă sau violate, precum şi vagoanele care nu pot fi sigilate se supun controlului vamal interior verificându-se, totodată, şi mărfurile conţinute în aceste vagoane. În atare caz, organele căii

ferate încheie un act constatator al controlului care se semnează şi de organele vamale.

Controlul vamal al mărfurilor, obiectelor transportate pe cale aeriană. Controlul vamal asupra pasagerilor, membrilor echipajelor, unităţilor de transport, mărfurilor, bagajelor de mână, bagajului de cală, încărcăturilor, poştei şi proviziilor de bord se efectuează în scopul asigurării legislaţiei vamale, curmării tentativelor de trecere ilegală a valorilor valutare şi culturale, transportării ilicite a armamentului, muniţiilor, dispozitivelor explozibile, a substanţelor narcotice, psihotrope etc.

Administraţia aeroportului este obligată să asigure biroul vamal cu planul de zboruri şi înştiinţează în prealabil despre locul plecării, timpul sosirii (plecării) şi durata staţionării aeronavelor, precum şi abaterea de la planul de decolare şi aterizare. Documentul de bază pentru primirea şi trimiterea aeronavelor este declaraţia generală care conţine date despre echipaj, numărul de pasageri, mărfurile, bagajele şi proviziile aflate la bord şi caracteristica acestora.

Controlul vamal al aeronavelor se efectuează de către colaboratorul vamal în comun cu reprezentantul poliției de frontieră, cu înştiinţarea prealabilă a comandantului aeronavei, care este obligat să asigure asistenţă la controlul locurilor închise, greu accesibile şi sigilate (uşi, trape, compartimente). Controlul se poate executa imediat după aterizare în interiorul avionului, însă obligatoriu după debarcarea persoanelor, sau anterior decolării, mai înainte de a se îmbarca persoanele [10, p. 260].

Specificul controlului fizic se manifestă prin influența factorului uman asupra eficacității desfășurării acestei forme de control. Interacțiunea unor colaboratori iresponsabili și care ar dori să simplifice controlul vamal al subiecților activității economice externe, poate apropia veridicitatea controlului fizic la zero. O marfă declarată incorect, eliberată la acordul colaboratorului vamal cu declarantul, nu poate fi considerată „curată" în tratamentul legal. Astăzi, deosebit de importantă este responsabilitatea persoanelor cu funcție de răspundere din organele vamale a efectuării la timp și deplin a controlului vamal. Colaboratorul vamal, efectuând controlul mărfurilor și mijloacelor de transport, trebuie să cunoască cum și în ce măsură va purta răspundere pentru posibilele încălcări din partea lui a legislației. Nivelul înalt al corupției în organele vamale duce la scăderea veniturilor în bugetul de stat și cheltuieli în economie. Trebuie de recunoscut că încălcările vamale majore nu sunt posibile fără participarea a înșuși colaboratorilor vamali. Importatorul este cointeresat în primirea cât mai rapidă a liberului de vamă și de aceea poate să se folosească de posibilitatea de a „ușura" (a da mită) trecerea lor prin organele vamale. Respectiv, salariul colaboratorilor vamali trebuie să fie suficient pentru a fi un factor de descurajare în abuzul de serviciu.

Cu părere de rău, la momentul actual în punctele vamale lipsește aprecierea activității la fiecare etapă cât și stimularea pentru rezultatul final. Aceasta contribuie la pasivitate în acțiuni, inerție în gândire, creșterea protecționismului, repartizarea neobiectivă a fondurilor stimulării materiale. Este necesar a încadra în practica activităților organelor vamale a stimulării (în mare măsură, materială) a operațiunilor desfășurate cu rezultat pozitiv. O astfel de atitudine va duce la scăderea luărilor de mită în sfera vamală, creșterea numărului încălcărilor depistate privind legislația vamală, ridicarea eficienței controlului vamal, iar drept urmare ridicarea nivelului veniturilor bugetare. Nici tehnologiile moderne și nici asigurarea tehnică înaltă nu garantează evoluția sistemului vamal, dacă va lipsi cointeresarea directă a colaboratorilor vamali.

Astfel, controlul fizic este cea mai răspândită formă a controlului vamal. În procesul desfășurării acestuia, se depistează cele mai multe încălcări ale legislației vamale. Scopul perfecționării tehnologiei controlului fizic constă nu doar în crearea condițiilor pentru accelerarea traficului de mărfuri peste frontiera vamală, dar și garantarea asigurării respectării legislației vamale de către toți participanții la activitatea economică externă.

Referințe:

1. Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149-XIV din 20.07.2000. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, ediție specială din 01.01.2007.
2. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 808 din 09.08.2000 cu privire la interacțiunea serviciilor, reglementarea perceperii plăților și automatizarea sistemului de evidență la efectuarea controlului în punctele de trecere a frontierei de stat a Republicii Moldova Republicii Moldova. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova,* nr. 102-105/903 din 17.08.2000.
3. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1140 din 02.11.2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 157-160 din 25.11.2005.
4. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1073 din 19.09.2008 cu privire la optimizarea modului de trecere a frontierei de stat de către mijloacele de transport auto cu mărfuri și pasageri, modificarea și aprobarea unor acte normative. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 178/1080 din 26.09.2008.
5. Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii. În: *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, 10.10.2013.
6. Belu M., Joldeș C., Marinaș L. *Sistemul vamal*. București: Ed. Economică, 2003.
7. Caraiani Gh. *Reglementări interne și internaționale privind vămuirea mărfurilor.* București: Lumina Lex, 1997.
8. *Manual TIR: Convenția vamală relativă la transportul internațional de mărfuri sub acoperirea carnetelor TIR* (Convenția TIR din 1975). Asoc. Intern. a Transportatorilor Auto din Moldova „AITA", Centrul de intruire a Personalului pentru Transporturi Intern „CIPTI" / Alcăt. S. Taran. Chișinău: Pontos, 2010.
9. Mladen C. *Drept vamal: Auxiliar curricular pentru specialitatea lucrător vamal.* București: Ed. Economică, 2000.
10. Moldovan A.T. *Drept vamal*. București: C.H. Beck, 2006.
11. Джеймс Т.Уолш. *Послетаможенная проверка и аудит*. Международный Валютный Фонд, 2004.
12. Кошелев В.Е. *Методы и технические средства таможенного досмотра и поиска*. *Учеб. пособие*. Москва, 2001.
13. Круглов А.С. *Основы таможенного дела: Учебное пособие*. В 7 выпусках, выпуск 2. *Организация и технология таможенного контроля*. Москва: РИО ТРА, 1996.
14. *Основы таможенного дела: Учебник*/ Под ред. В.Г. Драганова. Москва: ОАО Изд-во Экономика, 1998.
15. *Постатейный комментарий к таможенному кодексу РФ*/Под. ред. доктора юрид. наук, проф. А.Н. Козырина. Москва: Статус, 2001.
16. *Таможенный контроль*: *Учебник* / Под. ред. В.А. Шамахова. Москва: Софт Издат. 2006.
17. Халипов С.В. *Таможенное право: Учебник*. 5-е изд., перераб. и доп. Москва: Юрайт, 2011.